

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Maria Esther Oregi Uribetxebarria

*Eskoriatza,
Gipuzkoa
(1938-2017)*

Aurkibidea

Biografia

Soraluzen jaioa, umetan joan zen Eskoriatzara bizitzera. Moja ikastetxean ikasi zuen. Batxilergoa ikasi zuen, eta Idazkaritza ikasketak egin zituen. Eskoriatzako Musika Eskolaren sortzaileetako bat da.

Zintak

ESK-087

- **Proiektua:** Eskoriatzako ohiturak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2014-10-07
- **Iraupena:** 64 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Sapsootham, Itziar

Pasarteak

1. Musika eskolaren sorrera

- **Erref:** ESK-087/003
- **Iraupena:** 0:02:57. **Hasi:** 00:02:32. **Bukatu:** 00:05:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:

Umetako oroitzapen oso politak ditu. Eskolara joan eta gero kalean jolasten zuten. Mari Kruz Oianguren lagun mina du eta ikastolaren sortzaileetako bat izan zen. Bion artean musika eskola sortu zuten Eskoriatzan. Bandako zuzendari bila nola ibili zen.

2. Musika eskolako tresnak erosten

- **Erref:** ESK-087/004
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:05:29. **Bukatu:** 00:07:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

Eskoriatzako udaletxeak diru laguntza eman zion musika eskolari eta musika-tresnak erosi zituzten. Lehenengo aldiz Santa Zezilia egunean mutikoak musika jotzen atera zirenean.

3. Musika eskolako lehenengo irakasleak

- **Erref:** ESK-087/006
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 00:08:25. **Bukatu:** 00:10:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

Maria Estherrek solfeoa ematen zuen, gaur egun unibertsitatea dagoen lekuan. Dalmasio fraideak lokala uzten zieten. Miren Erostarbe (pianoa) eta Araceli (akordeoia) musika irakasleak.

4. Laguntasun handia musika eskola sortzeko

- **Erref:** ESK-087/007
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:10:29. **Bukatu:** 00:12:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

Solfeoa Arrasaten ikasi zuen. Alfredok irakatsi zion pianoa jotzen. Laguntasun handia jaso zuten musika eskola sortzeko orduan. Musika eskola sortzeko ideia. Musika banda beti egon da Eskoriatzan.

5. Mesedeetako Karitateko mojak

- **Erref:** ESK-087/008
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 00:12:41. **Bukatu:** 00:15:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:

Umetan, Mesedeetako karitateko mojekin ikasi zuen. Gerraostean ezer gabe gelditu ziren mojak. Ume asko negarrez joaten ziren eskolara.

6. Mojen eskolako zigorrak

- **Erref:** ESK-087/009
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:15:04. **Bukatu:** 00:15:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:

Mojek ipintzen zizkieten zigorak nolakoak ziren. Eskailerapeko gela txiki baten sartzen zituzten haurrak, baina bera ez zuten inoiz sartu.

7. Mojen eskolan ikasten

- **Erref:** ESK-087/010
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:15:55. **Bukatu:** 00:18:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:

Kantuen bidez ikasten zuten. Dena gaztelaniaz zen. Matematikak, erlijioa, Mutil eta neskak, denak batera egoten ziren.

8. Eskolako uniformeak;

- **Erref:** ESK-087/011
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 00:18:22. **Bukatu:** 00:20:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:

Eskolarako hiru uniforme izan ditu. Elizan, mutilak alde baten eta neskak bestean egoten ziren. Uniformeak nolakoak ziren. Ostegun arratsaldetan jai izaten zuten.

9. Sor Josefa eta Sor Klara irakasleak

- **Erref:** ESK-087/012
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:20:10. **Bukatu:** 00:21:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:

Eskolan, arratsaldetan josten ibiltzen ziren. Irakurtzea gehiago gustatzen zitzaion jostea baino. Sor Josefa Juaristi eta Sor Klara Agirre izan ziren lehenengo bere irakasleak. Gero, moja berriak sartu ziren.

10. Emakumeak batxilergoa prestatzen

- **Erref:** ESK-087/015
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:23:49. **Bukatu:** 00:25:16

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

Batxilergoa ikasteko, akademiara joan behar zen eta gero azterketa Donostian egiten zen.

11. Emakumeei lana uzteagatik dirua ematen zitzaien

- **Erref:** ESK-087/016
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:25:16. **Bukatu:** 00:27:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)

Laburpena:

Hamalau urterekin lantegiko bulegoan lanean hasi zen. Emakume gehienak ezkondu ondoren lana uzten zuten. Dirua ematen zitzaien dirua uzteagatik.

12. Santa Ageda

- **Erref:** ESK-087/018
- **Iraupena:** 0:02:43. **Hasi:** 00:28:07. **Bukatu:** 00:30:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Santa Ageda

Laburpena:

Santa Ageda egunean, kalera ateratzen zen korua abestera. Mendiak makilak biltzen ibiltzen ziren, gero kalean abesteko. Soraluzen ere abesten zen eta dirua biltzen ez.

13. Kintoak San Agedan

- **Erref:** ESK-087/019
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:30:50. **Bukatu:** 00:32:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Santa Ageda

Laburpena:

Santa Ageda baino egun batzuk lehenago, kintoak baserriz baserri joaten ziren abesten eta janaria ematen zitzaien.

14. Eskoriatzako koroa eta musika banda

- **Erref:** ESK-087/021
- **Iraupena:** 0:03:34. **Hasi:** 00:32:55. **Bukatu:** 00:36:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

Bera ez da dantzan ibili baina lagunak bai. Koruan ibili da beti, Mari Kruz bere lagunarekin. Elizan entseatzen zuten. Urte batzuetan, ez zegoen musika ikasteko aukerarik eta horregatik pentsatu zuten musika-eskola sortzea.

15. Urdelarderoa Eskoriatzan

- **Erref:** ESK-087/022
- **Iraupena:** 0:01:49. **Hasi:** 00:36:29. **Bukatu:** 00:38:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak » Bestelako katak
- Aisia » Jai-giroa » Inauteriak

Laburpena:

Inauterietan Urdelarderoa ospatzen da. Umetan nola ospatzen zuten. Urdelarderoaren kanta.

16. Eskoriatzako ikastolaren sorrera

- **Erref:** ESK-087/023
- **Iraupena:** 0:02:48. **Hasi:** 00:38:18. **Bukatu:** 00:41:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Mari Kruz Oianguren Bilbon eskola baten irakasle bezala zebilen lanean eta Eskoriatzan ikastola zabaldu nahi zuen. Kokapena. Mari Kruzek eta beste batzuek, lan eta diru asko inbertitu zuten ikastolaren sorreran.

17. Garai bateko Urdelardero eguna

- **Erref:** ESK-087/024
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:41:06. **Bukatu:** 00:43:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Inauteriak

Laburpena:

Garai batean, Urdelarderoan lortzen zuten txorixoa osorik etxera eramaten zuten. Aitonak egiten zion ziria. Ez ziren arropa bereziekin jantzen.

18. Gabonetako prozesioak, katak, jantziak...

- **Erref:** ESK-087/025
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:43:06. **Bukatu:** 00:44:21

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Gabonetan, baserritarrez janzten ziren Jesusen prozesioa egiten zutenean. Dirua batzen zuten. Gabonetako kantak ia denak euskaraz ziren.

19. Inauterietako Kukumarroak

- **Erref:** ESK-087/026
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:44:21. **Bukatu:** 00:46:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Inauteriak

Laburpena:

Inauterietako Kukumarroak: zer egiten duten, nola janzten diren... Bildotsei "bekereke" esaten zaio Eskoriatzan. Kukumarroekin beldurra pasatzen zuten umetan.

20. Dorletako Ama-birjinaren irudia

- **Erref:** ESK-087/028
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:47:18. **Bukatu:** 00:49:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Eskoriatzako Dorletako ama-birjinaren arduradunak izan da urte askoan. Etxez-etxe eramaten da ama birjinaren irudia eta limosna botatzen zaio. Diru hori, elizan dauden margolanak eraberritzeko erabiltzen dira.

21. Mari Kruz Oianguren andereñoa

- **Erref:** ESK-087/031
- **Iraupena:** 0:02:39. **Hasi:** 00:51:39. **Bukatu:** 00:54:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Lanbideak » Sastreak, jostunak

Laburpena:

Mari Kruz Oianguren eta Maria Esther, jaiotzetik elkarrekin egon dira: eskolan, kalean... Mari Kruz irakaslea izan zen eta geroago jostuna.

22. "Seccion Femenina"-rik ez zegoen Eskoriatzan

- **Erref:** ESK-087/032

- **Iraupena:** 0:03:45. **Hasi:** 00:54:18. **Bukatu:** 00:58:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Falangistak
- Lanbideak » Sastreak, jostunak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Garai batean josten ikastea oso garrantzitsua zen. "Seccion Femenina"-ra joan behar izaten zen Donostiara.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-11-13

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com